

Úvod do dějin a kultury Itálie II

Jan F. Pavlíček

Quattrocento - Novecento

Předchůdci bádání

- **Lorenzo Ghiberti: *I Commentarii* (1452-55).
(BNCF/Principale) - „rinascere“ umění co vzkřísil Giotto.
3 části – Antika, umělci stř. a renesance, teorie**
- **Giorgio Vasari (1511-1574): *Vite de più eccellenti pittori, scultori, ed architettori* (1550, 1568).
pojem „rinescita“, počátek dějin umění**

Počátky historického bádání

- Johann Joachim Winckelmann (1717-1768):
Geschichte der Kunst des Alterthums (1764),
Monumenti antichi inediti (1767-68)

Klasicistní pohled na svět a na umění. Opakující se vlny klasicismu.

Vědecký výzkum

- **Jakob Burckhardt (1818-1898):**

Kultura doby renesanční v Itálii (1860).

Společenské hledisko, renesance vs. středověk.

- **Heinrich Wölfflin (1864-1945):**

Renesance a barok (1888).

Klasické umění (1899).

Základní pojmy dějin umění (1915)

Pojmové dvojice renesance vs. baroko. Rehabilitace baroka.

Pojmové dvojice



Vědecký výzkum

- August Schmarsow (1853-1936):

Barock und Rokoko (1897).

U architektury je hlavní vnitřek. Malířství Quattrocenta.

1888 založil *Kunsthistorisches Institut in Florenz.*

- Walter Pater (1839-1894):

The Renaissance (1873).

Časově široký záběr. Každé umění se snaží dospět do stavu ryzí hudby.

Vědecký výzkum

- **Max Dvořák (1874-1921):**

Italské umění (1918-21, 1927 – I., 1928 – II., 1946).

Umění jako projev ducha (1918-20, 1923, 1936).

Rehabilitace manýrismu. Umění je projevem ducha doby.

Opírá se o Georga Wilhelma Friedricha Hegela (1770 – 1831).

Koncepce vývoje.

Vědecký výzkum – marxisté

- Frederick Antal (1887-1954):

Florentské malířství a jeho společenské pozadí (1947).

Materialismus, ekonomické kritérium, marxismus. Angličtina.

- Josef Macek (1922-1991):

Italská renesance (1965)

Cola di Rienzo (1965)

Marxismus, uznávaný v Itálii, 15.-16. st.

Vědecký výzkum

- Erwin Panofsky (1892-1968):

Renaissance and Renascences in Western Art (1960).

Renesance se opakuje, symboly v umění.

- Pierre Francastel (1900-1970):

Figura a místo: vizuální řád v italském malířství 15. století (1967)

Malířství a společnost: výtvarný prostor od renesance ke kubismu (1951)

Sféra reálná, vnímaná a imaginativní.

Vědecký výzkum

- **André Chastel (1912-1990)**

Vyplenění Říma (1984)

Storia dell'arte italiana (1956)

Gesto v umění (1977-1979 seminář)

Jak se šířil manýrismus, co znamenají gesta.

Vědecký výzkum

- **Ernst Hans Gombrich (1909-2001)**

Norm and Form (1966) - The Early Medici as Patrons of Art.

Umění a iluze (1957)

Aby Warburg Institute, umění je iluzí, role patronů.

Vliv filosofa Karla Poppera (1902-1994).

Vědecký výzkum

- Peter Burke (1937):

Italská renesance, kultura a společnost v Itálii (1972).

- *Historická antropologie raně novověké Itálie* (1987).

Antropologická metoda, role mecenáše, postavení umělce.

- James H. Back (1930-2007):

Italian renaissance Painting (1999).

Založil *ArtWatch International*, kritik „restaurování“, archivní bádání, přehodnotit umělecký výzkum po r. 1980.

Zdroje k italským dějinám - Itálie

- ***Storia d'Italia* – Einaudi**
Tři řady – **Storia, Annali, Regioni.**
- ***Storia d'Italia* – UTET**
Pozitivistický přístup, **chronologická logika.**
- ***Storia d'Italia* – výbor z děl - Laterza**

Zdroje k italským dějinám - ČR

- **Jaroslav Rosendorfský (1907-2002):**
Úvod do politických a kulturních dějin Itálie (1977, 1998).
- **Jaroslav Kudrna (1926-1996):**
Dílo k Machiavellimu, Guicciardinimu. Překlad střed. ital. pramenů.
- **Jan F. Pavlíček:**
Dějiny Itálie (2017).

Zdroje k dějinám Itálie – ČR překlad

- **Giuliano Procacci: *Dějiny Itálie* (1968, 1997).**